

Зважаючи на гостроту проблеми наркотизації населення, боротьба з контрабандою залишається одним із найважливіших напрямів правоохоронної діяльності держави. Зумовлюється це потенційною небезпекою, яка пов'язується з цим видом наркозлочинів, адже небезпідставно визнано, «...що контрабанда є складовою організованої злочинності у сфері економіки, а її скоєння наносить найбільші збитки економіці держави».

Найбільш ефективними засобами, спрямованими на налагодження протидії вчиненню злочинів, пов'язаних із незаконним обігом наркотичних речовин (у т.ч. – з їх контрабандою), виявлених та усунення причин і умов, що цьому сприяють є перш за все:

- проведення спеціальних профілактичних операцій;
- посилення контролю на кордонах нашої держави;
- розширення переліку нарковмісних речовин, які повинні бути заборонені для вільного обігу;
- внесення подань у відповідні підприємства, організації й установи;
- виступи співробітників правоохоронних органів перед працівниками підприємства, установи;
- публікації матеріалів виховного і профілактичного характеру в засобах масової інформації, виступ по радіо, на телебаченні;
- особисті бесіди правоохоронця з посадовими особами тощо.

Найбільш ефективною формою профілактичних дій профілактики контрабанди наркотичних засобів є виявлення й перекриття каналів контрабандного надходження наркотичних засобів у процесі розслідування контрабанди. Серед таких заходів можуть бути і пропозиції розглянути питання про відповідальність конкретних службових осіб, винних у виникненні сприятливих для контрабанди обставин.

Складовою державної профілактичної діяльності, пов'язаної з незаконним обігом наркотиків, є цілеспрямована діяльність правоохоронних органів, що полягає у здійсненні заходів, спрямованих на виявлення, нейтралізацію та усунення причин і умов, що сприяють вчиненню злочинів, пов'язаних із незаконним обігом наркотиків; забезпеченні оперативно-профілактичного спостереження за особами, схильними до вчинення таких злочинів; здійсненні контролю над процесом законного виробництва, зберігання транспортування, реалізації і використання наркотиків.

Також слід зауважити, що ефективна діяльність з протидії незаконному обігу наркотиків та недопущення їх ввезення в державу цілком залежить від налагодження дієвої взаємодії усіх правоохоронних органів: Держприкордонслужби, Служби безпеки України, Національної поліції.

На сьогодні, враховуючи масштаби та темпи поширення зловживання наркотиками і психотропними речовинами, широкий розмах їх нелегального обігу, ми змушені констатувати необхідність вжиття додаткових заходів протидії цьому виду злочинності.

Одержано 20.09.2018

УДК 342.922

Сергій Григорович БРАТЕЛЬ,

кандидат юридичних наук, доцент,

т. в. о. завідувача кафедри адміністративної діяльності

Національної академії внутрішніх справ

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВООХОРОННОЇ СФЕРИ

Адміністративно-правове регулювання правоохоронної сфери передбачає сукупність юридичних засобів, за допомогою яких забезпечується правовий вплив на суспільні відносини.

Механізм адміністративно-правового регулювання охоплює адміністративно-правові засоби. Адміністративно-правове регулювання правоохоронної сфери включає регулювання суспільних відносин у судовій системі, органах поліції, прокуратурі та інших органах, які

складають правоохоронну сферу. Адміністративно-правове регулювання правоохоронної сфери передбачає застосування адміністративного впливу.

С. Т. Гончарук вважає, що механізм адміністративно-правового регулювання – це система адміністративно-правових засобів, за допомогою яких здійснюється правове регулювання суспільних відносин у сфері державного управління. Структуру механізму адміністративно-правового регулювання, на його думку, складають адміністративно-правові норми, акти тлумачення, акти реалізації адміністративно-правових норм, адміністративно-правові відносини [1, с. 23].

Першою стадією механізму адміністративно-правового регулювання правоохоронної сфери є стадія формування та дії правових норм. Вона характеризується тим, що введені у правову систему норми загальним чином регламентують, спрямовують поведінку учасників суспільних відносин, встановлюють для них певний правовий режим. На першій стадії адміністративно-правового регулювання розробляються і приймаються у встановленому порядку норми, які регламентують суспільні відносини у правоохоронній сфері через надання їх учасникам суб'єктивних прав і покладання на них юридичних обов'язків.

Адміністративно-правові норми утворюють нормативну основу механізму адміністративно-правового регулювання, оскільки адміністративно-правовою нормою називають правило поведінки, встановлене державою з метою регулювання суспільних відносин у сфері державного управління [2, с. 32].

Правоохоронна сфера охоплює сукупність державно-правових засобів, методів і гарантій, які забезпечують захист прав і свобод людини та громадянина від протиправних посягань. Засоби адміністративно-правового регулювання визначаються як специфічні прийоми регулювання суспільних відносин, які зафіксовані в адміністративно-правовій нормі, та засоби впливу на поведінку осіб.

До засобів адміністративно-правового регулювання належать можливість надання суб'єктам правових відносин суб'єктивних прав, зобов'язання та заборона. Можливість надання суб'єктам правових відносин суб'єктивних прав – це уповноваження чи дозвіл, що виявляється в делегуванні певних дозволів уповноваженій особі на здійснення нею певних дій. Зобов'язання означає припис виконувати певні активні дії. Заборона передбачає покладання зобов'язання утримуватись від заборонених дій, зобов'язання пасивно поводитись у передбачених законом випадках. Всі способи адміністративно-правового регулювання обумовлені функціями права: регулятивно-динамічного (дозвіл і зобов'язання та регулятивно-статичного (заборона). У правоохоронній сфері переважає регулятивно-статична функція, що реалізується через систему заборон.

У правоохоронній сфері спеціальні заходи адміністративно-правового регулювання тлумачаться як застосування заходів адміністративного примусу.

В адміністративному праві найчастіше використовують засоби заборон, зобов'язання та засоби адміністративного примусу. У процесі укладення адміністративних договорів і надання адміністративних послуг виникають диспозитивні правовідносини, за яких застосовується уповноваження (дозвіл) та його різновиди – взаємодія, узгодження, координація, угода, адміністративний договір.

Правоохоронна сфера у процесі адміністративно-правового регулювання включає цілі правоохоронної системи, які включають охорону прав, свобод та інтересів громадян, яка конкретизується стосовно різноманітних об'єктів правоохоронної системи.

Список бібліографічних посилань

1. Гончарук С. Т. Адміністративне право України. Загальна та Особлива частини : навч. посіб. Київ : НАВС, 2000. 240 с.
2. Адміністративне право України : підручник / Ю. П. Битяк, В. В. Богуцький, В. М. Гарашук та ін. ; за ред. Ю. П. Битяка. Харків : Право, 2000. 520 с.

Одержано 26.10.2018